

UCHWAŁA NR XX/ /2025
RADY GMINY WIELOWIEŚ

z dnia 29 grudnia 2025 r.

**w sprawie zatwierdzenia „Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii Gminy Wielowieś na lata 2026-2029”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm)

Rada Gminy Wielowieś
uchwała:

1. Przyjąć „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielowieś na lata 2026-2029” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielowieś.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady
Gminy Wielowieś

Marek Kremzer

CELE PROGRAMU:

Cel główny Programu:

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych, podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu i innych uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych.

W latach 2026-2029 ww. cel główny będzie głównie kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się go realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

Cele szczegółowe Programu:

- kształtowanie postaw prozdrowotnych i promocja zdrowego stylu życia poprzez wspieranie głównych czynników chroniących (rodzina, zainteresowania, nauka szkolna, respektowanie norm i wartości, religia);
- poszerzanie wiedzy mieszkańców w zakresie problemów nadużywania i uzależnienia od alkoholu oraz innych środków uzależniających, a zwłaszcza edukowanie dzieci i młodzieży o negatywnych skutkach ich zażywania;
- dostarczanie informacji i wiedzy na temat uzależnień behawioralnych, kształtowanie świadomości zdrowotnej odbiorców i motywacji do dbania o zdrowie oraz poszukiwania form pomocy;
- wspieranie działań mających na celu motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- szerzenie wiedzy na temat dbałości o zdrowie psychiczne mieszkańców;
- prowadzenie edukacji w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz udzielanie pomocy jej ofiarom;
- wspieranie podnoszenia kwalifikacji pracowników grup zawodowych zajmujących się problematyką uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych i przemocy.

Program jest realizowany przez instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do Programu oraz stanowiące zasoby do prowadzenia działalności profilaktycznej i naprawczej. Nadzór nad realizacją Programu pełni Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki Uzależnień.

PROGRAM REALIZUJE: URZĄD GMINY WIELOWIEŚ

ZADANIA PROGRAMU I WSKAŹNIKI ICH REALIZACJI

§ 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Zadania	Wskaźniki
1.Działalność GKRPA, w tym: -prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu i innych uzależnień w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego oraz wsparcie dla ich rodzin; -udzielanie porad i informacji dla osób z problemem uzależnień w zakresie możliwości korzystania z miejsc leczenia odwykowego; -kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu (sfinansowanie czynności biegłych sądowych – psychologa i lekarza w stosunku do osób skierowanych na wnioski GKRPA); - kierowanie do sądów wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym; -kierowanie osób uzależnionych od narkotyków i eksperymentujących ze środkami uzależniającymi do pomocy specjalistycznej; -opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami rady gminy; - posiedzenia GKRPA oraz finansowanie bieżącej działalności w tym między innymi zakup artykułów biurowych, opłaty listowe i sądowe.	•liczba osób/rodzin objętych działaniem GKRPA •liczba udzielonych porad •liczba wniosków •liczba skierowań do biegłych sądowych •liczba opinii uzyskanych od biegłych •liczba wniosków skierowanych do sądu •liczba posiedzeń GKRPA •liczba rozpatrzonych wniosków
2.Kontynuacja działalności „Punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej”.	•liczba osób objętych pomocą oraz liczba udzielonych porad
3.Współdziałanie z instytucjami	•lista i formy współpracy

zajmującymi się profilaktyką problemów alkoholowych oraz pomocą osobom uzależnionym np. OPIŁU w Zabrze, Szpital w Toszku, PLU w Gliwicach, TOTU w Tarnowskich Górach.	
---	--

§ 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadania	Wskaźniki
1.Kontynuacja działalności „Punktu konsultacyjnego”.	•liczba osób objętych pomocą oraz liczba udzielonych porad
2.Podejmowanie przez Komisję czynności interwencyjno-motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu oraz narkomanii do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym.	•liczba realizowanych działań •liczba osób uczestniczących w działaniach
3.Współpraca merytoryczna z zespołem interdyscyplinarnym / grupami diagnostyczno-pomocowymi ds. przeciwdziałania przemocy domowej	•liczba posiedzeń i zespołów/grup
4. Realizacja procedury „Niebieska Karta”.	•liczba prowadzonych Niebieskich Kart

§ 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Zadania	Wskaźniki
1.Dofinansowanie realizacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży oraz rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów zgodnie z zapotrzebowaniem oraz rekomendacjami PARPA, KBdsPN, ORE czy Instytutu Psychiatrii i Neurologii.	•liczba realizowanych programów •liczba osób uczestniczących w programach
2.Propagowanie pozytywnych wzorców zachowań przez wspieranie instytucji wspomagających w zakresie inicjatyw działań kulturalnych, sportowych oraz działalności społecznej np. zakup nagród w konkursach, dofinansowanie	liczba i rodzaj realizowanych działań •liczba osób uczestniczących w działaniach •liczba konkursów •liczba uczestników konkursów •liczba dofinansowanych imprez

impreszad rodzinnych, konkursy.	
3. Finansowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych sportowych w szkołach podstawowych na terenie gminy.	• liczba zrealizowanych godzin zajęć • liczba osób uczestniczących w działaniu
4. Tworzenie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, w tym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych np. dofinansowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych w wakacje w sołectwach .	• liczba realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach
5. Zakup i upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących szkodliwości zażywania środków uzależniających, zjawiska przemocy w rodzinie oraz lokalnej oferty pomocy (plakaty, ulotki informacyjne) dla klientów „Punktu” oraz instytucji współpracujących: OPS, Ośrodek Zdrowia, Policja, szkoły.	• Liczba podmiotów wspartych rzeczowo przy realizacji zadania • liczba i rodzaj realizowanych działań
6. Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych np. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.	• liczba i rodzaj realizowanych działań • liczba osób uczestniczących w działaniach
7. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, rozpatrywanie informacji, wniosków i skarg dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych, prowadzenie edukacji w punktach sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu.	• liczba przeprowadzonych kontroli • liczba przeprowadzonych wizyt w punktach sprzedaży napojów alkoholowych • liczba przeprowadzonych interwencji
8. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie/dystrybuowanie/udostępnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych oraz prowadzenie kampanii społecznych.	• liczba realizowanych działań • liczba i rodzaj udostępnionych materiałów
9. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej, uzależnień behawioralnych i przemocy domowej dla grup zawodowych m. innymi dla nauczycieli, pedagogów, członków GKRPA, policji, pracowników socjalnych i kuratorów sądowych.	• liczba realizowanych szkoleń/kursów • liczba osób , którzy skorzystali ze wsparcia kształcenia i doskonalenia zawodowego

§ 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Zadania	Wskaźniki
1. Współdziałanie z kościołem katolickim w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi .	•liczba realizowanych działań •liczba i rodzaj wsparcia
2. Wspieranie działalności kuratorów sądowych wykonujących nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.	•liczba osób uczestniczących w działaniu
3. Organizacja narady lub konferencji lokalnej w zakresie problemów uzależnień lub innych problemów społecznych.	•liczba uczestników narady/konferencji
4. Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji (redagowanie strony internetowej).	•liczba realizowanych działań

§ 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13` i art.15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadania	Wskaźniki
1.Przyjmowanie zawiadomień o naruszaniu art.13.1 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez GKRPA.	•liczba zawiadomień dotyczących naruszania art.13.1 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaopiniowanych przez Komisję
2.Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art 13.1 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	•liczba podjętych działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art.13.1 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaopiniowanych przez Komisję
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	•liczba orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski Gminy Wielowieś w zakresie naruszania art.13.1 i art.15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

§ 6. Zasady wynagradzania członków GKRPA:

1. Za udział w posiedzeniach komisji

- przewodniczący komisji - 240 złotych brutto za posiedzenie
- członkowie komisji - 180 złotych brutto za posiedzenie.

2. Wynagrodzenie dla członka komisji i sekretarza GKRPA pełniącego dyżury w Punkcie Konsultacyjnym GKRPA, wynagrodzenie miesięczne zryczałtowane - 600 złotych brutto.

1) wynagrodzenie dla członka za udział w kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych- 240 złotych brutto.

3. Ustala się zwrot kosztów podróży dla członków Komisji za udział w szkoleniach, konferencjach oraz innych czynnościach związanych z wykonywaniem zadań Komisji, zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.

4. Inne formy wynagradzania np. umowa o dzieło i umowa zlecenia na wykonywanie ściśle określonych zadań wynikających z ustawy oraz gminnego programu. Wysokość wynagrodzenia ustala Wójt Gminy dla konkretnego realizatora uwzględniając poziom kompetencji i stawkę oraz Rekomendacje na kolejne lata realizacji programu.

§ 7. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW I ZASOBÓW

Diagnoza została opracowana na podstawie danych - stan na dzień 31.08.2025 r.

I. Charakterystyka Gminy Wielowieś

Gminę zamieszkuje 5643osób w tym 1073 dzieci i młodzieży poniżej 18 roku życia, 1839 kobiet i 1820 mężczyzn w wieku produkcyjnym.

II. Stan problemów

a) Uchwałą Nr XXXI/286/2018 Rady Gminy Wielowieś z dn. 19 lipca 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Wielowieś ustalono:

	Maksymalna liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia wg uchwały Rady Gminy Wielowieś	Wykorzystano- na terenie Gminy Wielowieś w 2025r.
w miejscu sprzedaży		
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa	9	3
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	5	3
powyżej 18% zawartości alkoholu	7	2
do spożycia poza miejscem sprzedaży		

do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa	15	11
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu(z wyjątkiem piwa)	12	8
powyżej 18% zawartości alkoholu	13	10

Dane za 2024 r.:

- b) Realizacja zadań w ramach systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”-w prowadzeniu było 8 Niebieskich Kart (odbyło się 7 spotkań zespołów interdyscyplinarnych i 16 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.)
- c) 19 rodzinom z problemem alkoholowym i doświadczającym przemocy domowej(31 osób) udzielono pomocy w „Punkcie konsultacyjnym” GKRPA
- d) Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy materialnej 5 rodzinom z problemem alkoholowym (5 osobom w tych rodzinach);
- e) Odnotowano przez policję w okresie I-VIII 2025:
 - nietrzeźwy kierujący 17 (wyraźny wzrost w porównaniu do lat ubiegłych)
 - interwencje po alkoholu publiczne 9
 - interwencje domowe po alkoholu 11
 - doprowadzenie do wytrzeźwienia 6
 - interwencja z przemocą 3
- f) Diagnoza społeczna 2025 r. uczniów klas V- VIII Gminy Wielowieś przeprowadzonej przez pedagogów szkolnych.

DIAGNOZA SPOŁECZNA -WYNIKI

W czerwcu 2025 r. pedagodzy szkolni przeprowadzili wśród uczniów kl.5-8 szkół podstawowych na terenie Gminy Wielowieś ankietę, której celem było poznanie stanowiska dzieci i młodzieży w ważnych sprawach z jakimi mierzą się oni w obliczu współczesnych zmian społecznych, technologicznych i kulturowych. Ankieta była anonimowa, badaniem objęto 203 uczniów.

SUBSTANCJE UZALEŻNIAJĄCE

1. Młodzież podaje, że nie zażywa narkotyków czy dopalaczy (100%).
2. Spożywanie alkoholu przez młodzież (piwo, wino) jest sporadyczne.
3. Zwiększa się odsetek ankietowanych deklarujących codzienne spożycie piwa bezalkoholowego (ok.36% badanej populacji spożywa je okazjonalnie, w tym codziennie ok.4,5% codziennie- tj.9 uczniów).

4. Do spożycia piwa przyznaje się 6% uczniów, w tym 2% podało (4 uczniów), pije je co najmniej raz na tydzień.

5. Do palenia tytoniu przyznało się ok. 5% tj. 10 uczniów; 1 uczeń ze starszych klas pali codziennie.

6. Rosnące spożycie piwa bezalkoholowego wśród małoletnich.

7. Do spożycia napojów energetycznych lub funkcjonalnych, zawierających kofeinę lub wyciąg z guarany lub innych napojów witaminizujących przynajmniej raz na tydzień (połączone odpowiedzi codziennie, kilka razy w tygodniu, mniej więcej raz na tydzień) przyznaje się prawie 29% ankietowanych (odpowiedzi równo rozłożone wg wieku).

8. Niepokojący jest fakt, że ok.61% badanej populacji nastolatków w wieku 12-15 lat zażywa leki przeciwbólowe bez wiedzy osób dorosłych czy bez zaleceń lekarskich.

9. Rosnąca popularność napojów energetycznych i leków bez recepty może prowadzić do niepożądanych skutków zdrowotnych.

10. 53 % badanej populacji nie spożywa wcale napojów energetycznych lub innych funkcjonalnych, zawierających kofeinę lub wyciąg z guarany lub innych napojów witaminizujących.

Wniosek

Promować w rodzinach oraz w szkole informacje na temat zagrożeń związanych z zażywaniem tych substancji oraz zdrowe alternatywy dla poprawy koncentracji i energii.

WIEDZA NA TEMAT SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH , UZALEŻNIEŃ I SKUTKÓW ICH DZIAŁANIA

1. Zdaniem 88% uczniów kl. 5-8 posiadają oni wiedzę na temat substancji niebezpiecznych, uzależnień i skutków ich działania. Zdaniem 62% ta wiedza jest w stopniu bardzo dobrym lub dobrym.

2. Młodzież najczęściej informacji dotyczących szkodliwości zażywania substancji niebezpiecznych dla zdrowia czerpie z mediów (internet, telewizja)- 54%.

3. Młodzież informacje dotyczące szkodliwości zażywania substancji niebezpiecznych dla zdrowia czerpie ze szkoły 42%, od rodziców 26 %.

4.89% ankietowanej młodzieży kl.5-8 podało, że wie do kogo udać się w przypadku wystąpienia problemów (zarówno dotyczących substancji czy czynności uzależniających)lub występowania przemocy. Wiedza ta rośnie w populacji kl.7-8 (93%).

Wniosek:

1. Kontynuacja programów edukacyjnych, które promują zdrowy styl życia, obejmując zarówno aspekty fizyczne, jak i psychiczne.

2. Dostęp do wsparcia psychologicznego i poradnictwa dla młodzieży jest kluczowe, zwłaszcza w kontekście stresu związanego z wyzwaniami współczesnego świata. Programy wsparcia psychologicznego w szkołach muszą przyczynić się do poprawy dobrostanu psychicznego młodzieży.

3. Kontynuować realizację rekomendowanych programów profilaktycznych i kampanii edukacyjnych promujących krytyczne myślenie i aktywne korzystanie z Internetu w celu lepszego wykorzystania potencjału tkwiącego w technologii, jednocześnie zmniejszając ryzyko uzależnienia od mediów.

INTERNET, TELEFON, CYBERPRZEMOC

1. Znaczący odsetek młodzieży spędza wiele godzin dziennie z telefonem oraz na przeglądaniu Internetu (98,5% młodzieży jest użytkownikami internetu).

2. 66% uczniów kl.5-6, a 89% obecnych uczniów kl.7-8 podało, że korzysta z internetu już od co najmniej 4 lat.

2. Niepokojące jest intensywne korzystanie z technologii w tym gry online (60% uczniów gra codziennie lub kilka razy w tygodniu), co może wpływać na zdrowie fizyczne, psychiczne oraz wyniki w nauce uczniów. Niepokojący jest fakt, że grają zwłaszcza młodsi (kl.5-6), jak i do codziennego użytkowania telefonu przyznaje się 37% uczniów kl.5-6.

3. Młodzi ludzie w dalszym ciągu swój czas wolny spędzają ze smartfonem – niekoniecznie grając w gry komputerowe. Wchodzą na portale społecznościowe 78%, komunikują się ze znajomymi (94%), słuchają muzyki 70%.

4. Tylko ok. 19% ankietowanych spędza ze smartfonem/komputerem do 1 h dziennie, pozostali robią to znacznie dłużej (36% nawet powyżej 4 h dziennie).

Wniosek:

Korzystanie z Internetu i smartfona ma zarówno pozytywne, jak i negatywne konsekwencje dla relacji społecznych młodzieży. Technologia umożliwia utrzymywanie kontaktów z rówieśnikami i dostęp do zasobów edukacyjnych. Jednak nadmierne jej użytkowanie może prowadzić do izolacji i problemów z komunikacją w realnym świecie.

1. Organizować kampanie informacyjne podkreślające znaczenie ograniczenia czasu spędzanego przed ekranem oraz promowania aktywności fizycznych i społecznych.

2. Wsparcie dla rodziców i nauczycieli poprzez organizowanie warsztatów i szkoleń dla rodziców i nauczycieli, które pomogą im wspierać młodzież w rozwijaniu zdrowych nawyków związanych z korzystaniem z technologii. Kluczowa jest również edukacja na temat zarządzania czasem online oraz rozpoznawania symptomów uzależnienia od technologii.

3. Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego: organizowanie wydarzeń i zajęć, które oferują młodzieży(rodzinom) alternatywne formy spędzania czasu wolnego. promowanie aktywności sportowych, kulturalnych i społecznych może pomóc zrównoważyć ilość czasu spędzanego online.

4. Kontynuacja programów edukacyjnych uczących młodzież zdrowych metod radzenia sobie z konfliktami i negatywnymi emocjami, promując przy tym pozytywne relacje międzyludzkie.

5. Zapewnienie dostępu do wsparcia psychologicznego i doradztwa dla osób doświadczających przemocy, aby mogły one znaleźć bezpieczeństwo i pomoc w przezwyciężeniu doznanych traum. Wskazana współpraca z placówkami organizacjami oferującymi pomoc (m. innymi Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Poradnia Zdrowia Psychicznego).

CZAS WOLNY. Preferencje w zakresie spędzania czasu wolnego

1. Aktywność fizyczna (zajęcia sportowe- gry zespołowe 70%, jazda na rowerze -84%) wśród młodzieży jest pozytywnym trendem.

2. Zbyt mała ilość uczniów korzystających z zorganizowanych form aktywności fizycznej w większej grupie rówieśników/kolegów.

3. Znacznemu ograniczeniu nastąpiło uczęszczanie przez uczniów na jakiegokolwiek zajęcia muzyczne, teatralne, plastyczne czy taneczne.

4. Czytelnictwo jest na bardzo niskim poziomie – aż 42% uczniów nie czyta wcale.

Wniosek:

1. Kontynuowanie inicjatyw sportowych i rekreacyjnych, które zachęcają młodzież do regularnego uprawiania sportu i aktywności na świeżym powietrzu.

2. Wsparcie w rozwoju umiejętności korzystania z mediów: godziny wychowawcze, lekcje informatyki czy kampanie edukacyjne promujące krytyczne myślenie i aktywne korzystania z Internetu w celu lepszego wykorzystania potencjału tkwiącego w technologii, jednocześnie zmniejszając ryzyko uzależnienia od mediów.

3. Zachęcanie do aktywności społecznej poprzez organizowanie grupowych aktywności pozalekcyjnych, które sprzyjają interakcji społecznej i budowaniu relacji(wycieczki, wyjazdy).

KAPITAŁ SPOŁECZNY jako klucz do zrozumienia dynamiki życia społecznego

1. Młodzi sądzą, że na sukces życiowy mają wpływ głównie pracowitość 93%, własne ambicje 87%, wykształcenie 85%, uczynność 83%.

2. Sukces zawodowy uczniowie klas starszych wiążą ze sprytem i dobrymi znajomościami (rośnie przekonanie wraz z wiekiem).

Wniosek:

1. Organizowanie warsztatów, debat i innych form aktywności edukacyjnej, w tym działalność wolontariatu szkolnego mających na celu wspieranie młodzieży w kształtowaniu jasnych i konstruktywnych postaw etycznych, co jest ważne dla budowania silnego kapitału społecznego w przyszłości.

Rekomendacje GKRPA do planowania pracy profilaktycznej w kolejnych latach 2026-2029 w ramach „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii”.

1. Kontynuacja rekomendowanych programów profilaktycznych i programów edukacyjnych nt substancji uzależniających czy uzależnień behawioralnych uczących dzieci i młodzież zdrowych metod radzenia sobie z konfliktami i negatywnymi emocjami, promując przy tym pozytywne relacje międzyludzkie, zdrowy styl życia, obejmując zarówno aspekty fizyczne, jak i psychiczne, jak i nabywania umiejętności zachowań asertywnych w ramach zajęć profilaktycznych (np. Spójrz Inaczej, Debata, Archipelag Skarbów).

2. Kontynuować kampanie edukacyjne promujące krytyczne myślenie i aktywne korzystanie z Internetu w celu lepszego wykorzystania potencjału tkwiącego w technologii, jednocześnie zmniejszając ryzyko uzależnienia od mediów.

3. Nadal promować w rodzinach i placówkach informacje na temat zagrożeń związanych z zażywaniem substancji szkodliwych dla zdrowia oraz zdrowych alternatyw dla poprawy koncentracji i energii.

4. Organizować kampanie informacyjne podkreślające znaczenie ograniczenia czasu spędzanego przed ekranem oraz promowania aktywności fizycznych i społecznych, inicjowanie sportowych i rekreacyjnych imprez, które zachęcają do regularnego uprawiania sportu i aktywności na świeżym powietrzu, organizowanie grupowych aktywności pozalekcyjnych, które sprzyjają interakcji społecznej i budowaniu relacji(wycieczki, wyjazdy).

5. Rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego , w tym promowanie rodziny: organizowanie wydarzeń i zajęć, które oferują zachęcanie do aktywności sportowych, kulturalnych i społecznych celem zrównoważenia ilości czasu spędzanego online.

6. Organizowanie warsztatów, debat i innych form aktywności edukacyjnej, mających na celu wspieranie i kształtowanie jasnych i konstruktywnych postaw etycznych, co jest ważne dla budowania silnego kapitału społecznego w przyszłości.

7. Zapewnienie dostępu do wsparcia psychologicznego i doradztwa dla osób doświadczających skutków uzależnień czy przemocy, aby środowisko (dzieci, młodzież, dorośli) mogli znaleźć bezpieczeństwo i pomoc w przezwyciężeniu doznanych traum. Współpraca z placówkami oferującymi pomoc (Ośrodki zdrowia, PPP, PZP, sądy).

8. Wsparcie dla rodziców i grup zawodowych pracujących w problematyce uzależnień (od substancji i czynności) poprzez organizowanie warsztatów i szkoleń, które pomogą w rozwiązywaniu problemów uzależnień (alkohol, narkotyki) oraz rozpoznawania symptomów uzależnień behawioralnych.

Na podstawie wielu badań za czynniki chroniące uznaje się:

- pozytywne relacje z istotnymi osobami z najbliższego otoczenia w tym z rodzicami lub opiekunami oraz z rówieśnikami i innymi ważnymi osobami, kontrola rodzicielska, ale i zaangażowanie rodziców w życie dziecka, ciepło, silne więzi rodzinne, jasne zasady i standardy zachowania, poczucie zaufania i wsparcia,
- cechy i własności indywidualne młodego człowieka (np. towarzyskie usposobienie i zrównoważony temperament), pozytywny obraz siebie (samoocena), kompetencje psychospołeczne,
- jakość szkolnictwa (np. pozytywny klimat szkoły, wysoka jakość nauczania),
- zasoby pozarodzinnego otoczenia społecznego i miejsca zamieszkania (wsparcie wspólnoty religijnej, zorganizowane zajęcia pozaszkolne, bezpieczne sąsiedztwo, dostęp do pomocy itd.).

Do wspólnych czynników ryzyka należą:

- brak wsparcia ze strony rodziców i konflikty w rodzinie,
- silna potrzeba mocnych wrażeń,
- impulsywność i skłonność do ryzyka,
- niska samoocena,
- niepowodzenia w nauce szkolnej,
- słaba więź ze szkołą,
- deficyty w umiejętnościach radzenia sobie ze stresem lub trudnymi emocjami.

III. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielowsi w tym Punkt Konsultacyjny GKRPA dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy domowej.
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielowsi, w tym zespół interdyscyplinarny /grupy diagnostyczne ds przemocy.
- Komisariat Policji w Pyskowicach i Komenda Miejska Policji w Gliwicach.
- Zespoły Szkolno-Przedszkolne (Wielowieś, Świbie).
- Kościoły (Dąbrówka, Sieroty, Świbie, Wielowieś, Wiśnicze, Zacharzowice).
- Gminny Ośrodek Kultury w Wielowsi i świetlice lokalne.
- Sąd Rejonowy w Gliwicach.
- Ośrodek Zdrowia w Wielowsi.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pyskowicach.

IV. Promocja „Gminnego programu” polega głównie na współpracy z placówkami i instytucjami stanowiącymi zasoby w sferze rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielowieś na lata 2026-2029.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielowieś na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie z potrzebami występującymi na terenie Gminy. Wobec powyższego podjęcie ww. uchwały należy uznać za zasadne.